

Plan van Aanpak Outcross en Aankeuringen voor de Drentsche Patrijshond

**Goedgekeurd en vastgesteld tijdens de Bijzondere Algemene Ledenvergadering
d.d. 22 april 2024**

**Vereniging
De Drentsche Patrijshond**

Inleiding

De gezondheid van de voorstaande jachthond de Drentsche Patrijshond staat onder druk. Niet alleen spelen er allerlei gezondheidsproblemen zoals epilepsie, HD en ED; er is ook weinig tot geen ruimte meer om binnen de huidige wereldwijde populatie de diversiteit te verbreden. Het gebrek aan diversiteit ligt niet alleen ten grondslag aan de problemen van nu, maar is bovenal een voorbode en waarschuwing voor de toekomst. Lage diversiteit zorgt voor hoge inteeltcijfers en dat zal voor een voortdurende verdere toename van gezondheidsproblemen zorgen.

Om gezondheidsproblemen te voorkomen wordt er steeds meer getest, en daardoor worden er dus ook steeds meer honden uitgesloten van de fokkerij. Begrijpelijk, want je wilt geen problemen doorgeven aan volgende generaties. Het grote nadeel is echter dat met het uitsluiten van al die honden ook de genetische diversiteit verder afneemt, hetgeen weer zorgt voor extra inteelt en toename van gezondheidsproblemen op langere termijn. Het is een spiraal naar beneden, waarvoor slechts twee remedies zijn: het optimaal gebruiken van de diversiteit die in het ras nog beschikbaar is en het openen van het stamboek om nieuwe founders aan het ras toe te voegen.

De VDP kiest ervoor om beide remedies toe te passen. Dit document is een Plan van Aanpak voor het openen van het stamboek om het aankeuren van look-alikes en het inkruisen van andere rassen mogelijk te maken.

Gebruikte afkortingen

ALV	Algemene Ledenvergadering
(B)ALV	(Bijzondere) Algemene Ledenvergadering
DPHCN	Drentsche Patrijshondenclub Nederland
ECVO	European College of Veterinarian Ophthalmologists
ED	Elleboogdysplasie
FBC	Fokbeidscommissie van de VDP
GBC	Gebruikshondencommissie van de VDP
HD	Heupdysplasie
MK	Mean Kinship
RvB	Raad van Beheer
VDP	Vereniging Drentsche Patrijshond

Motivatie

Begin 2023 heeft de werkgroep outcross van de VDP een tweetal documenten geschreven over 'de stand van het ras'; één over inteelt, gezondheid en diversiteit en één specifiek over epilepsie. Beide documenten zijn separaat bijgevoegd. Ter toelichting nog twee punten:

- Alle cijfers gepresenteerd in beide rapporten betreffen (tenzij expliciet anders vermeld) de wereldwijde populatie van Drenten. Doordat we een beperkte populatie hebben en goede contacten met rasverenigingen in het buitenland hebben, is het de afgelopen jaren gelukt een vrijwel compleet wereldwijd overzicht te hebben van alle Drenten en hun voorouders. Deze gegevens zijn verwerkt in twee databases: Zooeasy, onder beheer van de VDP en Dogs Global onder beheer van Pieter Oliehoek. Onderling worden gegevens uitgewisseld zodat beide databases up-to-date blijven.
- In het rapport over inteelt, genetische diversiteit en gezondheid, zijn de gegevens over diversiteit gebaseerd op een artikel in het magazine 'De Drentsche Patrijshond' uit 2021. Inmiddels is in de zomer van 2023 een nieuw rapport uitgekomen van de hand van ir. Pieter Oliehoek over de diversiteit van het ras. De daarin opgenomen cijfers zijn recenter en maken duidelijk dat de diversiteit van het ras zwaar onder druk staat. Ook dit rapport is separaat bijgevoegd.

In het kort de belangrijkste uitkomsten uit de drie rapporten:

- De gemiddelde inteelt is hoog (23,9% in 2021) en loopt sinds 2011 op met 0,5-0,8% per generatie. Dit is berekend n.a.v. de stambomen. Het lijkt erop dat DNA-testen nog veel hogere inteeltcijfers laten zien (voor zover bekend; dit is maar bij een klein aantal honden onderzocht met scores die 5 tot 10 procentpunt hoger liggen).
- Het aantal nesten, aantal ouderdieren en aantal geboren pups is de afgelopen 20 jaar vrijwel gehalveerd en daalt nog steeds. De nestgrootte lijkt redelijk constant (lichte daling), net onder de 6 pups per nest.
- De diversiteit in het ras is fors teruggelopen. De belangrijkste maatstaf, FGE, is 2,15, hetgeen in wezen betekent dat de genetische diversiteit van de huidige naar schatting 4.000 honden hetzelfde is de diversiteit van iets meer dan twee niet-verwante dieren.
- Het risico van verdere afname van genetische diversiteit is hoog doordat unieke genen voornamelijk bij oude individuen aanwezig zijn die waarschijnlijk niet meer worden gebruikt voor de fok. In de afgelopen 30 jaar zijn unieke genen, die ooit door nieuwe founders zijn geïntroduceerd, gehalveerd.
- Er is vrijwel geen verborgen diversiteit in het ras meer over.
- In de periode 2017-2021 is bij 13,3% van de onderzochte honden HD-C of slechter geconstateerd; 19,3% van de geteste honden is niet ED-vrij.
- Naar schatting heeft 3 tot 5% van alle Drenten epilepsie. Binnen de 5-generatiestambomen van honden waarmee binnen de VDP gefokt wordt, komen zeer veel honden voor die nakomelingen hebben met epilepsie, soms wel tot 50% van alle voorouders. Dat betekent hoogstwaarschijnlijk dat de epilepsiegenen wijd verspreid zijn door het hele ras.

Dat alles maakt dat in de ogen van de leden van de VDP het onvermijdelijk is dat we met outcross en aankeuringen de diversiteit van het ras zullen moeten versterken en moeten proberen om op deze wijze het risico op epilepsie en andere aandoeningen te verlagen. Een principebesluit hiertoe is door de Algemene Ledenvergadering van 5 juni 2023 met overgrote meerderheid van stemmen aangenomen (76 voor, 4 tegen, 9 onthoudingen).

Fokbeleid VDP

Keuringen op HD en het ECVO-oogonderzoek zijn al lange tijd verplicht in de Drentenwereld. In 2014 werd een beperking ingesteld waardoor reuen niet meer dan 9 maal (maximaal 3 per 12 maanden) een geslaagde dekking mogen hebben. Dit was mede aanleiding voor een deel van de fokkers om zich af te scheiden en de DPHCN op te richten, waar minder strenge foknormen gelden.

In 2017 werd binnen de VDP de keuring op ED verplicht gesteld. Honden met ED2 en ED3 werden uitgesloten van de fokkerij. Honden met ED1 mogen alleen gekruist worden met een ED-vrije hond. Ook werd het binnen het VFR van de vereniging niet meer toegestaan te fokken met honden met HD-C, alleen honden met HD-A en HD-B mogen nog gebruikt worden in de fokkerij (daarvoor was ook de combinatie HD-C x HD-A of HD-B toegestaan).

De afgelopen jaren is veel aandacht besteed aan de noodzaak te fokken met lage inteeltcoëfficiënten. Dat heeft ertoe geleid dat de gemiddelde inteelt gemeten over 11 generaties (zoals gebruikelijk is in de Drentenwereld) fors is gedaald: van 20,16% in 2010 tot 13,9% in 2022. Dat heeft echter niet kunnen voorkomen dat de inteelt gemeten over alle generaties in diezelfde periode toch is opgelopen. Daarnaast heeft meer recente kennis over diversiteit en Mean Kinship (MK) geleid tot het aanschaffen van de MK-module in ZOOeasy. Ook de komst van Dogs Global van Pieter Oliehoek is gebruikt om het fokken met honden met lage Mean Kinship te stimuleren.

In 2019 is gestart met een 'reuenklas' met als doel om meer reueigenaren te stimuleren hun hond in te zetten in de fokkerij. Met voorlichtingsbijeenkomsten en desgewenst persoonlijk advies wordt in de 'klas' een veertigtal eigenaren van jonge reuen begeleid. Helaas zien we ook hier dat reuen afvallen doordat ze niet door de HD- en/of ED-keuringen komen, dan wel door epilepsie van henzelf of nabije verwanten niet meer ingezet kunnen worden. Desondanks zijn de eerste reuen uit deze groep inmiddels opgenomen op de dekreuenlijst en zijn ook de eerste nesten van deze reuen geboren. Het succes van de reuenklas vindt navolging, want in de nazomer van 2023 startte de VDP ook met een FokInformatiepunt voor Teven (FIT) om mensen te stimuleren en te helpen een keer een nestje te fokken met hun teef.

De afgelopen jaren is hard gewerkt aan het compleet maken van het register ZOOeasy, waarin alle Drenten en hun voorouders zijn opgenomen. Samen met buitenlandse rasverenigingen is dit in hoge mate gelukt. Inmiddels zijn er ook goede afspraken met Dogs Global B.V. om wederzijds elkaars register aan te vullen met nieuwe gegevens. De volgende stap is om de gezondheidsregistratie van alle Drenten in binnen- en buitenland te verbeteren. De hernieuwde samenwerking met de DPHCN, ontstaan sinds het vertrek van het vorige bestuur, biedt zeker kansen om dit voor de Nederlandse Drenten te doen. Inmiddels zijn ook met de Zweedse rasvereniging afspraken gemaakt en hebben zij de gezondheidsenquête van de VDP ook onder hun leden verspreid, hetgeen tot veel nieuwe informatie heeft geleid. Met de Amerikaanse DPCNA zijn afspraken gemaakt waardoor zij zelf de gezondheidsgegevens in het register gaan beheren.

Het streven is om in 2025 te komen tot een herzien breed gezondheidsbeleid waar het plan voor outcross en het aankeuren van look-alikes onderdeel van zal uitmaken. De werkgroep outcross heeft in het voorjaar van 2023 een inventarisatie gemaakt van mogelijke maatregelen om de gezondheid van het ras te stimuleren. Dit document is separaat bijgevoegd. Een belangrijk speerpunt zal het verder beperken van het aantal dekkingen per hond zijn. Gedacht wordt aan maximaal 3 tot 5 (voor zowel teven als reuen). Daarnaast zijn er plannen om bijvoorbeeld het beleid ten aanzien van epilepsie te verscherpen, een spermabank op te richten en de wereldwijde gezondheidsregistratie verder te

verbeteren. In 2024 wordt in samenwerking met de Universiteiten Utrecht en Gent een breed onderzoek uitgevoerd naar epilepsie onder Drenten. We hopen dat dit leidt tot een DNA-test waarmee epilepsie bij Drenten (deels) kan worden opgespoord.

De rasverenigingen uit Zweden, Denemarken en Amerika hebben aangegeven positief te staan ten opzichte van outcross en daar zo mogelijk aan te willen meewerken. In Zweden is men van plan een eigen kleinschalig outcrossprogramma uit te voeren. De Nederlandse DPHCN heeft aangegeven voorlopig niet mee te doen aan het outcrossprogramma.

Plan van Aanpak Outcross en Aankeuringen

Artikel 1. Doel

Het doel van het outcrossfokprogramma is het verbeteren van de gezondheid en de weerbaarheid van het ras door:

- a. het verbreden van de genetische diversiteit en
- b. het verminderen van het risico op ernstige erfelijke aandoeningen, met name epilepsie door dieren van andere rassen te selecteren waarbij geen (familie)geschiedenis is van epilepsie.

Artikel 2.

Subdoelen voor fokkers

Daarnaast biedt outcross fokkers de mogelijkheid om binnen de kaders van de rasstandaard en binnen de kaders van het Plan van Aanpak te werken aan het verbeteren van het exterieur, het karakter en/of de werkeigenschappen van de Drent. Voorwaarde daarbij is dat de Drent de Drent blijft, zowel in uiterlijk, karakter als (jacht)eigenschappen.

Artikel 3. Geldigheid

Het Plan van Aanpak kent geen eindtijdstip en is dus, tenzij de ALV van de VDP anders besluit, voor onbepaalde tijd geldig.

Artikel 4. Evaluatiemomenten

Het Plan van Aanpak zal de eerstkomende 20 jaar, minimaal eens per 5 jaar uitgebreid geëvalueerd worden door de FBC (zie punt 6a). Ervan uitgaande dat het plan in 2024 in werking treedt, zal het dus in elk geval in 2029, 2034, 2039 en 2044 uitgebreid worden geëvalueerd, waarbij ook de begroting opnieuw door de ALV moet worden vastgesteld.

Daarnaast vindt een jaarlijkse evaluatie plaats ten behoeve van de ALV en de RvB met cijfers over outcrossnesten, ook in relatie tot reguliere nesten en mogelijke aandachtspunten n.a.v. het proces in het voorgaande jaar.

Artikel 5. Deelname

- a. Deelname aan het outcrossfokprogramma is geheel vrijwillig. Deelnemers hoeven geen lid te zijn van de VDP. Ook niet-leden en leden van andere rasverenigingen mogen deelnemen, mits zij zich conformeren aan het vastgestelde Plan van Aanpak en mits de honden over een Nederlands NHSB-nummer beschikken en/of een stamboomnummer hebben uit een land met een door de Raad van Beheer goedgekeurd outcrossplan.
- b. Onder het outcrossfokprogramma vallen:
 - alle Drenten die gebruikt worden voor outcross;
 - alle honden die worden aangekeurd als look-alike (zie artikel 10);
 - de nakomelingen van de hierboven genoemde honden voor zover zij ingeschreven staan in de bijlagen van het stamboek (G0, G1, G2);
 - de honden van andere rassen die worden ingezet voor het outcrossprogramma van de Drentsche Patrijshond.
- c. Iedereen die deelneemt aan het outcrossfokprogramma en/of een pup koopt die ingeschreven staat in de bijlagen van het stamboek, committeert zich aan het Plan van Aanpak. Pukopers en fokkers ondertekenen daartoe een samenwerkingsovereenkomst.

Artikel 6. Organisatie

6a. Taken FBC

Organisatie en uitvoering van het Plan van Aanpak zal in handen zijn van de FBC.

De FBC heeft daarbij uitvoerende en controlerende taken:

- het inhoudelijk en organisatorisch voorbereiden en uitvoeren van besluitvorming door de leden;
- het begeleiden en ondersteunen van fokkers, dekreeuigenaren en eigenaren van honden die in de bijlagen van het stamboek (komen te) staan, inclusief de ouders van het GO-nest;
- het voorbereiden en uitvoeren van de evaluatie (zie artikel 4);
- controleren of alles conform de afspraken verloopt zoals vastgelegd in het Plan van Aanpak en het VerenigingsFokReglement (VFR).

6b. Aangewezen jury

Het hele outcrossproces wordt begeleid door de Aangewezen Jury. De Aangewezen Jury bestaat uit minimaal 4 en maximaal 6 personen. Tot lid van de Aangewezen Jury kunnen door de VDP personen worden benoemd, die als rasspecialist op de keurmeesterslijst van de RvB staan¹. De Aangewezen Juryleden worden door het bestuur van de VDP benoemd voor een periode van 3 jaar en kunnen twee keer worden herbenoemd.

Taken van de Aangewezen Jury:

- Aankeuren van honden die door de eigenaren ingeschreven willen worden in de Bijlage van het NHSB (zie artikel 10) door minimaal 2 leden.
- Inspecteren van pups die in de bijlagen van het stamboek (komen te) staan, op de leeftijd van 7 weken door minimaal 1 lid.
- Keuren van honden die in de bijlagen van het stamboek staan, op een VDP-reüniedag wanneer deze honden 1-2 jaar oud zijn door minimaal 2 leden.
- Advies geven aan de fokkers, eigenaren en de FBC met welke dieren die in de bijlagen van het stamboek staan, het beste doorgefokt kan worden.

Artikel 7. Besluitvorming over in te kruisen rassen

a. Werkwijze

- De FBC stelt de GBC in kennis als er voorstellen liggen voor het inkruisen van rassen passend binnen het Plan van Aanpak, zodat de GBC desgewenst hierover advies kan uitbrengen.
- De FBC inventariseert geregeld onder (1) fokkers, (2) de GBC en (3) overige (actieve) leden welke voorstellen er zijn voor het inkruisen van rassen passend binnen het Plan van Aanpak, dan wel fokkers melden zichzelf met een voorstel bij de FBC.
- De FBC inventariseert of er fokkers zijn (of nog niet fokkende teefeigenaren) die willen meewerken aan een F1-nest voor de rassen die zijn aangedragen.
- Wanneer eigenaren van andere rassen passend binnen het PvA zich melden (of via via worden voorgedragen) om een outcrossnest met een Drentsche Patrijshondreu of -teef te fokken dan worden deze voorstellen meegenomen in onderstaande werkwijze.
- Voor die rassen die passen binnen het PvA en waarvoor mensen beschikbaar zijn (of hoogstwaarschijnlijk te vinden zijn) om een F1-nest mee te fokken, wordt door de FBC een rasanalyse opgesteld. Deze rasanalyse behelst onder andere informatie over overeenkomsten en verschillen tussen de Drent en het in te kruisen ras qua uiterlijk, karakter, jachteigenschappen en gezondheid. Voor zover mogelijk wordt aangegeven welke verschillen op DNA-niveau zijn te meten en hoe daarmee omgegaan kan worden. Voor het opstellen van de rasanalyse zal ook informatie van de betreffende rasvereniging worden gebruikt en zal het advies van de GBC worden verwerkt.

¹ Dit kunnen naast exterieurkeurmeesters ook andere rasspecialisten zijn, bijvoorbeeld jachtkeurmeesters (veldwerk, SJP)

b. Besluitvorming

- In samenwerking met de FBC roept het bestuur van de VDP een (B)ALV bijeen waarvoor alle leden en de hierboven genoemde adviseurs worden uitgenodigd. Deze (B)ALV kan eventueel in het kader van een reguliere ALV worden gehouden, dan wel separaat worden georganiseerd.
- Tijdens de (B)ALV vindt door de FBC een presentatie plaats van de rasanalysen, motiveren fokkers hun keuze voor een bepaald ras en kiezen de leden de rassen die in aanmerking komen om te worden ingekruist.
- De leden kiezen door middel van schriftelijke stemming. Er wordt beslist bij meerderheid van stemmen.

Artikel 8. Donorrassen

8a. Raskeuze

Het outcrossfokprogramma richt zich primair op het inkruisen van honden uit rasgroep 7. Het inkruisen van honden uit andere rasgroepen is alleen mogelijk na specifieke motivatie door de FBC en/of de fokker. In alle gevallen geldt dat de keuze voor rassen om in te kruisen door de ledenvergadering genomen dient te worden.

De ledenvergadering hanteert bij de afweging of een ras geschikt is, de volgende criteria:

- biedt een ras voldoende perspectief om de diversiteit en de gezondheid van de Drentsche Patrijshond te verbeteren én
- biedt het inkruisen van het ras voldoende uitzicht om de Drent met al haar specifieke kwaliteiten in de F4-generatie weer 'terug' te hebben. Daarbij gaat het om zowel het uiterlijk, als de jachteigenschappen als het karakter.

8b. Herhaling van een donorras

Het is toegestaan een donorras nogmaals in te kruisen nadat een evaluatie heeft plaatsgevonden van het eerdere nest op basis van:

- keuringen op de reüniedag,
- gezondheidsgegevens uit onderzoeken (HD, ED, ECVO, DNA) zoals vermeld in artikel 11 en 12,
- de jachtaanlegtest,
- en de gedragsenquêtes

van de nakomelingen uit het/de eerdere nest(en) en deze evaluatie positief uitvalt. Het laatste F1-nest van het ingekruiste ras moet minimaal 2 jaar oud zijn alvorens een nieuwe donorhond uit hetzelfde ras mag worden ingekruist. Indien meerdere honden uit één ras worden ingekruist mogen deze tot en met 4 generaties terug niet aan elkaar verwant zijn. Herhaling van een donorras moet worden goedgekeurd door de ALV.

Ook indien een andere rasvereniging een outcrossproject uitvoert en hetzelfde ras inkruist, mag de hond die de VDP inkruist tot en met 4 generaties terug, niet verwant zijn aan de hond(en) die de andere rasvereniging inkruist.

8c. Herhaling van een donorhond

Herhaling van een donorhond is niet toegestaan.

Artikel 9. Ouderdieren

- a. Beide ouderdieren moeten voldoen aan het fokreglement van de VDP (voor de donorhond geldt dat deze alleen dient te voldoen aan de gezondheidseisen van het VFR van de VDP), Embark-gekeurd zijn (of met een vergelijkbare DNA-test) en geen ouders, grootouders, kinderen,

- kleinkinderen, halfbroers of halfzussen en/of nestgenoten hebben met een betrouwbare epilepsiemelding (d.w.z. dat er een verklaring van een dierenarts dient te zijn).
- b. Uit de DNA-testen (zoals Embark) moet blijken dat er geen sprake is van twee honden die dezelfde recessieve verervende aandoening kunnen vererven, ook al is er binnen beide rassen geen probleem met deze aandoening.
 - c. Donorhonden (de honden uit andere rassen die worden ingekruist) kunnen zowel fokteven als dekreuen zijn.
 - d. Alle donorhonden moeten daarnaast voldoen aan de gezondheidseisen van het fokreglement van de eigen rasvereniging.
 - e. Van alle ouderdieren wordt bloed afgenomen en opgeslagen zodat ook met terugwerkende kracht nieuwe DNA-testen kunnen worden afgenomen.
 - f. Bij de keuze voor donorhonden hebben honden met een geslaagde jachtaanlegtest, een SJP-diploma of veldwerkcertificaat de voorkeur. De definitieve keus voor de donorhond wordt door de fokker van het F1-nest gemaakt.
 - g. Indien de donorhond extra testen moet ondergaan om te voldoen aan bovenstaande, dekt de VDP, deze kosten tot een maximum per hond dat 5-jaarlijks wordt vastgesteld in de begroting.
 - h. Onderlinge combinaties tussen G-0, G-1 en G-2 zijn toegestaan zolang het streven haalbaar blijft om in de F-4-generatie de Drent weer 'terug' te hebben.

Bovenstaande is ter beoordeling aan de FBC met een beroepsmogelijkheid bij het bestuur.

Artikel 10. Aankeuren van look-alikes

Het conform de regels van de RvB aankeuren van look-alikes wordt alleen toegestaan indien:

- a. de hond overduidelijk van toegevoegde waarde is voor de genetische diversiteit binnen het ras;
- b. de hond voldoet aan alle gezondheidseisen van het VFR en ook uit een DNA-test (zoals Embark) blijkt dat er geen gezondheidsproblemen worden verwacht;
- c. de ouderhonden en liefst ook de nestgenoten en generaties daarvoor bekend en gezond zijn.

Bovenstaande is ter beoordeling aan de FBC met een beroepsmogelijkheid bij het bestuur.

Artikel 11. Testen F1-nest en eerste nest van een aangekeurde hond

Alle nakomelingen uit het F1-nest ondergaan de volgende testen en keuringen:

- a. Binnen de eerste acht weken na de geboorte een DNA-test zoals Embark
- b. Rond de leeftijd van 7 weken een exterieurkeuring, aangevuld met een eerste test om te kijken hoe een pup reageert op wild.
- c. Op de leeftijd van 6, 12 en 18 maanden een gedragsenquête. Deze enquête wordt ook afgenomen bij een paar 100% Drentennesten (ter vergelijking/controlegroep).
- d. Op de nestreünie van de VDP een exterieurkeuring (leeftijd ruim 1/1,5 jaar) door twee keurmeesters.
- e. Na 12 dan wel 18 maanden HD, ED en ECVO.
- f. Tussen 12 en 24 maanden een jachtaanlegtest (zie artikel 14).
- g. Alle uitslagen van keuringen, testen en gedragsenquêtes worden verwerkt in het register Zooeasy.

Kosten voor fokkers en eigenaren van bovenstaande worden door de VDP vergoed tot een bepaald maximum per nakomeling. Dit bedrag wordt 5-jaarlijks vastgesteld in de begroting. Daarbovenop betaalt de VDP de kosten voor de keurmeesters.

Artikel 12. Testen van nakomelingen uit overige nesten van honden geregistreerd in de bijlagen van het stamboek

Alle nakomelingen uit nesten van honden die geregistreerd staan in de bijlagen van het stamboek ondergaan de volgende testen:

- a. Binnen de eerste acht weken na de geboorte een DNA-test zoals Embark.
- b. Rond de leeftijd van 7 weken een exterieurkeuring, aangevuld met een eerste test om te kijken hoe een pup reageert op wild.
- c. Een exterieurkeuring op de nestreünie van de VDP (leeftijd ruim 1/1,5 jaar) door twee keurmeesters.
- d. Op de leeftijd van 6, 12 en 18 maanden een gedragsenquête. Deze enquête wordt ook afgenomen bij een paar 100% Drentennesten (ter vergelijking/controlegroep).
- e. Tussen 12 en 24 maanden een jachtaanlegtest (zie artikel 14). Deze test wordt indien haalbaar ook afgenomen bij een paar 100% Drentennesten (ter vergelijking/controlegroep).
- f. Alle uitslagen van keuringen, testen en gedragsenquêtes worden verwerkt in het register Zooeasy. De kosten voor de DNA-testen worden tot een bepaald maximumbedrag vergoed door de VDP. Dit bedrag wordt 5-jaarlijks vastgesteld in de begroting. Daar bovenop worden ook de kosten voor de exterieurkeuringen door de VDP gedragen.

Artikel 13. Fokvoorwaarden

- a. Het fokken met honden opgenomen in de bijlagen van het stamboek is in principe niet toegestaan, tenzij:
 - Ze voldoen aan het VFR (met uitzondering van de exterieurvoorwaarden) van de VDP en getest zijn met een DNA-test als Embark.
 - De dekking vooraf is goedgekeurd door de FBC van de VDP. Bij de dekmelding bij de RvB moet een schriftelijke toestemming van de vereniging worden bijgevoegd.
- b. Honden kunnen op basis van gezondheidsproblemen/risico's door de FBC tijdelijk of geheel worden uitgesloten. Als er ernstige erfelijke aandoeningen optreden, kan de FBC ervoor kiezen de lijn tijdelijk of geheel stil te leggen. De honden worden dan geregistreerd met een *limited registration* bij de RvB waardoor er in binnen- en buitenland niet meer mee gefokt mag worden.
- c. Fokker, dekreeuigenaar en vereniging hebben een gezamenlijke inspanningsplicht om te zorgen dat er gefokt wordt met een aantal nakomelingen uit nesten waarvan één of meerdere ouderdieren in de bijlagen van het stamboek staan, bij voorkeur en indien mogelijk minimaal één reu en één teef
- d. Bij de keus met welke honden uit een bijlage-nest wordt doorgefokt worden kenmerken als gezondheid, uiterlijk en (jacht)eigenschappen meegewogen. Keurmeesters, deskundigen op het gebied van jacht, en/of andere rasspecialisten, uitslagen van jachtaanlegtesten en gedragsenquêtes zijn daarbij adviserend. De definitieve keus wordt altijd door de fokker en/of de reueigenaar gemaakt.
- e. Ook de 'volbloedouderdieren' van een F2 en een F3-nest moeten voldoen aan het fokreglement van de VDP, Embark-gekeurd zijn (of met een vergelijkbare DNA-test) en geen ouders, grootouders, kinderen, kleinkinderen, halfbroers of halfzussen en/of nestgenoten hebben met een betrouwbare epilepsiemelding (d.w.z. dat er een verklaring van een dierenarts dient te zijn). Uit de DNA-testen (zoals Embark) van beide ouderdieren moet blijken dat er geen sprake is van twee honden die dezelfde recessieve verervende aandoening kunnen vererven, ook al is er binnen beide rassen geen probleem met deze aandoening.

Bovenstaande is ter beoordeling aan de FBC met een beroepsmogelijkheid bij het bestuur.

Artikel 14. Jachtaanlegtest

Voor het testen van de nakomelingen zoals beschreven in artikel 11 en 12 wordt door de GBC in overleg met bestuur en FBC een jachtaanlegtest ontwikkeld die de jachtaanleg van de hond test; zowel voor het schot als na het schot. Het gaat hierbij uitdrukkelijk om de aanleg. Een jonge hond die over

jachtaanleg beschikt, zou deze test met goed gevolg moeten kunnen afleggen zonder daarvoor getraind te hebben.

Begroting 2024 - 2028

De begroting zal na elke evaluatieperiode van 5 jaar opnieuw worden opgesteld en worden voorgelegd aan de (B)ALV. Omdat niet tevoren exact kan worden ingeschat hoeveel nesten en hoeveel pups er geboren worden, wordt gewerkt met een 5-jaren begroting. Dat betekent dat er flexibiliteit is in uitgaven per jaar, maar dat het totaalbedrag over 5 jaar moet passen binnen de vooraf gestelde kaders.

Maximale vergoedingen voor de periode 2024-2028

Extra gezondheidsonderzoeken donorhond (zie 8.6)	€ 400
Gezondheidsonderzoeken pups/nakomelingen F1-nesten, per hond (zie 10.)	€ 500
DNA-testen pups uit F2- en F3-nesten, per pup (zie 12.1.a)	€ 100

Niet alle extra kosten worden gedekt door de VDP, maar het overgrote deel wel. Ook de pupkopers mogen wat extra's bijdragen voor alle gezondheidstesten die de honden krijgen. In overleg met de FBC kan gezocht worden naar een dierenarts die niet alleen kwaliteit levert maar ook betaalbaar is. Het testen van hele outcrossnesten tegelijk (indien dit voor de eigenaren haalbaar is) kan ook leiden tot kortingspercentages bij dierenartsen. Vergoedingen worden uitbetaald na het overleggen van betaalbewijzen.

Financiering loopt via de fokkers van het nest, onder voorwaarde dat de fokker lid is van de VDP, dan wel een fokker (teefeigenaar) is van een ander ras dat ingekruist wordt.

Begroting

In onderstaande is voor de periode 2024-2028 uitgegaan van:

- 6 x F1-nesten met gemiddeld 6 pups
- 12 x F2-nesten met gemiddeld 6 pups

Mocht dit worden overschreden dan zal in overleg met het bestuur bekeken moeten worden of de begroting kan worden aangepast.

6 x extra testen donorhond à € 400,--	€ 2.400
6 x 6 F1-pups testen à € 500,--	€ 18.000
12 x 6 F2-pups Embark à € 100,--	€ 7.200
Kosten keurmeesters (12 nest/aankeuringen, overleggen, reiskosten)	€ 2.000
PM	€ 4.000
Totaal voor de periode 2024-2028	<u>€ 33.600</u>

Dat betekent jaarlijkse kosten van gemiddeld € 6.720,--.

PM-kosten bestaan bijvoorbeeld uit:

- Organisatie jachtaanlegtesten
- Extra nesten / pups

Dekkingsplan

Aangezien outcross een doorlopend proces is, betekent dit een structurele kostenpost voor de vereniging. De eerste 5 jaar kan dit worden gefinancierd vanuit bestaande middelen. Voor de periode daarna zijn verschillende opties al dan niet in combinatie met elkaar:

- Een specifiek fonds oprichten dat tot doel heeft projecten te financieren die de gezondheid van de Drent te bevorderen (fondsenwerving).
- Verhoging contributie.

- Bijdrage van fokkers voor elke verkochte pup (dus *alle* nesten).
- Verder aanspreken van bestaande middelen.
- Een combinatie van bovenstaande

Bijlage: kostenoverzicht outcrossnesten (aanvulling FBC jan 2024)

Genoemde bedragen zijn schattingen. Wellicht zijn in sommige gevallen kwantumkortingen mogelijk met leveranciers of dierenartsen.

Kosten voor donorhond

Hoogstwaarschijnlijk zullen donorhonden gebruikt worden die ook in het eigen ras worden ingezet voor de fokkerij. Deze zullen dus al voldoen aan de gezondheidseisen van het VFR van de eigen vereniging. Veelal betekent dit dat de honden al gekeurd zijn op HD en een ECVO-oogonderzoek hebben ondergaan. ED ontbreekt soms wel en soms niet. Dat moet dan dus worden toegevoegd. Evenals de DNA-test (bijv. Embark).

Kosten ECVO-onderzoek: 60-80 euro

Kosten HD en ED-onderzoek samen: 400-750 euro. De FBC heeft een lijst met kosten voor HD en ED-keuringen bij diverse artsen.

DNA-test: 140 euro

Tegemoetkoming in kosten: 400 euro Mochten er toch meerkosten zijn dan moeten deze opgebracht worden door de fokker en/of eigenaar donorhond.

Kosten voor dekking

De kosten die de reueigenaar in rekening brengt voor een F1-nest zijn net als bij reguliere nesten voor rekening van de fokker.

Kosten voor gezondheidsonderzoeken F1-pups

Alle F1-nakomelingen krijgen de volgende gezondheidsonderzoeken:

DNA-test (vlak na geboorte): 140 euro (Embark)

HD- en ED-test (18 maanden): 400-750 euro

ECVO-onderzoek (tijdens reüniedag): 40 euro

Tegemoetkoming in kosten: 500 euro per pup. Meerkosten zijn voor rekening van de fokker die desgewenst dit kan verrekenen in de aankoopsom van de pup. Daarvoor in de plaats krijgen mensen een hond die vergeleken met een reguliere pup goed onderzocht is. En als ze er t.z.t. mee gaan fokken hoeven ze daar geen kosten meer voor te maken.

Kosten voor gezondheidsonderzoeken F2 en F3-pups

Alle nakomelingen worden getest met een DNA-test (bijv. Embark). Verder zijn er geen gezondheidsonderzoeken verplicht. Alleen als er verder wordt gefokt uiteraard wel, maar die onderzoeken en kosten zijn hetzelfde als bij reguliere nesten.

Kosten DNA-test: 140 euro per pup

Vergoeding per pup: 100 euro. De overige kosten zijn voor de fokker die dit kan verrekenen in de pupprijs.

Kosten voor keuringen en testen van look-alikes

Deze zijn voor rekening van de eigenaar, net als bij reguliere honden waarmee gefokt wordt.

Kosten voor jachtaanlegtesten, exterieurkeuringen etc. zijn voor rekening van de VDP.